

Forfatter: Brandes, Georg

Titel: Udrag fra Hovedstrømninger. Den romantiske skole i Tyskland (1873)

Citation: Brandes, Georg: "Samlede Skrifter", i Brandes, Georg: *Samlede Skrifter*, 1899-1910, s. 297. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-brandes04-shoot-idm139992358170608/facsimile.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Samlede Skrifter

for Skyen i *Hamlet*: «Den ser næsten ud som en Kamel. — Ja paa Ære, den ligner en Kamel. — Jeg synes, den ligner en Væsel. — Bagtil ser den ud som en Væsel. — Eller som en Hval? — Nøjagtigt som en Hval.» Hos Novalis er Kunstformen endnu i Digtene meget solid og bestemt, hos Tieck udviskes og svømmer Alt i Formernes Taage og Damp, der skal svare til det Anelsesfulde og hemmelighedsfuldt Inderlige som Indhold. Kunstværket fastholdes i sin første Fostertilstand som Taagekugle. Fantasien, der frembringer sligt, betegnes som Urpoesi. For at den bestemt begrænsede Digtetekunst kan føres tilbage til Urpoesien, maa den faste Kunstform opløses og sammenælttes. Ligesom Tieck hos de store Digtere foretrak, hvad de havde skrevet paa en Tid, da deres Form endnu ikke var udviklet eller hvad de ikke selv havde bragt i afsluttende Form — han tilstaar selv, at intet Shakespearesk Stykke har gjort det Indtryk paa ham som det endda kun delvis af Shakespeare digtede *Perikles* — saaledes frembragte han selv i *Perikles's* Spor Værker som *Genoveva* og *Octavian*, i hvilke den episke, den lyriske og den dramatiske Kunstform er sammenhakkede til et Miskmask.

Hos os optages denne brogede Blanding af alle Former. Den passer meget godt til Æmnet i Oehlenschlägers *St. Hans-Aften Spil* og tildels i *Aladdin*, undertiden fører den ogsaa til et meget ugunstigt Resultat som i Hauchs *Hamadryaden*.

End ikke til den rene Stemningslyrik er der hos Tieck Form nok tilbage. I den Grad mangler i hans romantiske Tidsrum hans Talent Sammentrængthed. Hvor meget han end taler om Musikken og om Sprogets Musik, er hans rytmiske Begavelse i høj Grad ufuldkommen. Hans Øre synes ikke at have været skarpt. I dette Punkt overgaas han uendeligt af A. W. Schlegel. Se f. Eks. dennes beundringsværdige Oversættelser af de indlagte Sange i Shakespeares *Hvad I vil*. Men om Tieck som om Romantikernes overhovedet gælder det, at de i Reglen med al deres Pukken paa melodisk Form kun har opnaaet melodisk Virkning, naar de genoptog de sydlandske Versformer, til hvis bestemte Skema de kunde klamre sig. De udfyldte Sonet- og Canzone-Rammerne, som Damer udfylder Grundridset paa et Stykke aabent Tøj med Broderl. De ophobede i den Grad Rimene, strøede dem saa tæt, at Meningen gik tabt i denne Rim-Overflod. Tieck skriver i *Magelone*: